

§ 7. Remiss av När behovet får styra – ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa (SOU 2021:8)

Dnr 2021/177

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-05-17.

Kommunstyrelsen har remitterat ”När behovet får styra – ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa (SOU 2021:8)”, för yttrande bland annat till äldrenämnden.

Utredningens uppdrag har varit att utreda och lämna förslag till hur hela tandvårdssystemet kan utvecklas för att bli mer resurseffektivt och jämlikt.

Utredningen föreslår att:

- Allmänt tandvårdsbidrag (ATB) och särskilt tandvårdsbidrag (STB) upphör.
- Varje individ får en individuell tandhälsoplan. De med störst risk för tandsjukdomar ska få mest stöd.
- Patienter med särskilda behov ska få ett mer jämlikt stöd. Ett statligt selektivt tandvårdsstöd som en del av det statliga tandvårdsstödet föreslås omhänderta flertalet av dagens patienter med särskilda behov.
- Socialstyrelsen, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket samt Försäkringskassan föreslås få i uppdrag att utveckla, reglera och implementera reformerna.

Utredningen föreslår att de nya reformerna träder i kraft den 15 januari 2026.

Äldreförvaltningen har valt att lämna synpunkter på avsnitten som berör bedömningar och förslag som avser tandvård till vuxna med särskilda behov. Äldreförvaltningen välkomnar att utredningen vill skapa ett jämlikt, förutsägbart och resurseffektivt tandvårdssystem.

Förvaltningen är positiv till förslaget gällande selektivt tandvårdsstöd. Munhälsan är central för välbefinnande och hälsa. Att förebygga ohälsa i munnen är en viktig hälsoinsats för äldre. En förbättrad munhygien/tandvård ökar livskvaliteten för äldre

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de två förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för deras eget förslag till beslut enligt följande:

1. delvis godkänna förvaltningens förslag
2. därutöver anföra följande.

Tandhälsa är en viktig och integrerad del av det allmänna hälsotillståndet. Enligt utredningen har uppföljningar under senare år visat att tandhälsan i Sverige utvecklas på liknande sätt som folkhälsan i övrigt, det vill säga att den i de flesta avseenden förbättras på befolkningsnivå. Det framgår tydligt att tandhälsa är en klassfråga genom att för socioekonomiskt utsatta grupper har den positiva utvecklingen gått långsammare eller stått stilla. Med ålder ökar dessutom framför allt risken för orala sjukdomar, men även det naturliga åldrandet gör att tandhälsan generellt sett blir sämre. Vänsterpartiet instämmer i förvaltningens bedömning att utredningens genom sina förslag borde kunna skapa ett mer jämlikt, förutsägbart och resurseffektivt tandvårdssystem. Tandhälsa ska inte vara en klassfråga!

Vi vill dock särskilt ta upp problem som kan komma att uppstå genom att munvårdsutbildningen enligt utredningen ska flyttas från regional till kommunal nivå. Socialstyrelsen arbetar för närvarande med ett regeringsuppdrag att ta fram en webbaserad utbildning i munhälsa för vård- och omsorgspersonal. I det nationella kvalitetsregistret Senior Alert ingår bedömning och åtgärder avseende munhälsa. I Stockholm har deltagandet i Senior Alert varit lågt. Vi anser för att de äldre inom omsorgen

ska kunna säkerställas god och regelbunden munhälsovård så ska:

- inom hemtjänsten munhälsovård ingå i ramtiden,
- på särskilda boende resurser avsätts för deltagande i kvalitetsregister Senior Alert varvid munhälsovård regelbundet kommer att genomföras och följas upp,
- kvalitetssäkrad utbildning i munhälsovård schemaläggas för all personal inom hemtjänst och på särskilda boenden.

Särskilt uttalande

Ledamoten Leif Söderström (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Äldreförvaltningen har valt att lämna synpunkter på avsnitten som berör bedömningar och förslag som avser tandvård till vuxna med särskilda behov. Äldreförvaltningen välkomnar att utredningen vill skapa ett jämlikt, förutsägbart och resurseffektivt tandvårdssystem. Förvaltningen är positiv till förslaget gällande selektivt tandvårdsstöd. Munhälsan är central för välbefinnande och hälsa. Att förebygga ohälsa i munnen är en viktig hälsoinsats för äldre. En förbättrad munhygien/tandvård ökar livskvaliteten för äldre.

Kostnaderna för tandvård har gjort att många avstår från, eller helt enkelt inte har råd, att ge sina tänder den vård de behöver. Detta har lett till allt fler allvarliga, dyra och svårbehandlade tandskador. Det finns även ett samband mellan dålig munhälsa och sjukdomar. Munnen tillhör och påverkar resten av kroppen. Samarbetet och utbytet av kunskap mellan tand- och sjukvården måste förbättras och förebyggande tandvård måste prioriteras.

Sverigedemokraterna vill att tandvården ska vara gratis fram till den dag man fyller 20 år. Ett nytt högkostnadsskydd avseende tandvårdskostnader bör införas och innefatta alla över 20 år.

Detta bör kombineras med att undersökningsavgiften hålls låg, så att medborgarna uppmuntras till regelbunden kontroll av munhälsan. För personer över 20 år som studerar, ska särskilda subventioner finnas.

§ 8. Remiss av Krav för bilar i upphandling av transporttjänster i Stockholms stad

Dnr 2021/183

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-05-17.

Äldrenämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen gällande krav för bilar i upphandling av transporttjänster i Stockholms stad. Miljöförvaltningen föreslår att staden antar nya krav för fordon som gäller i upphandlingar som innefattar transporter. Upphandlingskrav för bilar föreslås i tre nivåer: bas, avancerad och spjutspets.

De föreslagna kraven gäller vid upphandling av fordon som ingår i transporter och transporttjänster. Krav vid upphandling och leasing av fordon till Stockholms stads verksamheter finns i den av kommunfullmäktige beslutade fordonsstrategin med riktlinjer från den 20 mars 2017.

Förvaltningen upphandlar inga fordon som ingår i transporter och transporttjänster utan leasar tio bilar som avropats från stadens ramavtal. Förvaltningen ser positivt på att staden antar nya krav för fordon som gäller i upphandlingar som innefattar transporter.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Leif Söderström (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Att reducera utsläpp av växthusgaser är en både lovvärd och angelägen målsättning. Det finns olika metoder för hur en sådan reduktion bör ske, exempelvis kan prioritering göras utifrån geografiska, sektorsindelade eller effektivitets mått. Dessvärre tenderar var och en av dessa metoder att prestera